

A MAGYAR REKLÁMSZÖVETSÉG ÚTMUTATÓJA

A NYELVTÖRVÉNY ALKALMAZÁSÁRÓL A REKLÁMOKBAN

Készült: 2023. február 10.

01 ELŐZMÉNYEK, BEVEZETŐ

A Magyar Reklámszövetség kiemelten fontosnak tartja, hogy a reklámok és hirdetések közérthetőek legyenek, ennek egyik fontos alappillére a magyar nyelv helyes használata a reklámokban.

Varga Judit igazságügyi miniszter 2023 januárjában bejelentette, hogy a fogyasztóvédelem 2023-ban a magyar nyelv védelmében fókuszáltan ellenőrizni fogja a reklámokat.

A Magyar Reklámszövetség azzal a céllal készítette el útmutatóját, hogy támogassa tagjait és a reklámpiar valamennyi szereplőjét a közérthető magyar nyelvű reklámok készítésében.

Az állásfoglalás kiadását az teszi indokolttá, hogy a Fogyasztóvédelem a 2023. évi ellenőrzési programjába beemelte az anyanyelv védelmében a televíziós-, rádiós- és nyomtatott sajtó reklámok fokozott ellenőrzését is.

Az anyagban összegyűjtöttük a legfontosabb tudnivalókat a szabályozási háttérrel, a leggyakoribb kérdések-válaszok gyűjteményével és példákkal, ajánlásokkal igyekeztünk segíteni tagjainkat és tágabb értelemben a reklámpari szereplőket a jogkövető magatartásban, a nyelvtörvény betartásában.

02 SZABÁLYOZÁSI HÁTTÉR

A nyelvtörvényt 2001 decemberében fogadta el az Országgyűlés a magyar nyelv megóvása, az információs szabadság alkotmányos joga nyelvi háttérének biztosítása érdekében.

2001. évi XCVI. törvény a gazdasági reklámok és az üzletfeliratok, továbbá egyes közérdekű közlemények magyar nyelvű közzétételéről (továbbiakban „Nyelvtörvény” vagy „Nyvtv.”)

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0100096.tv>

A Nyelvtörvény legfontosabb pontjai:

A gazdasági reklámok és az üzletfeliratok nyelvi követelményei

1. § (1) Magyar nyelven kiadott sajtótermékben, magyar nyelvű rádió-, illetve televízióműsorban, továbbá szabadtéri reklámhordozón közzétett, a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvényben (a továbbiakban: Grt.) meghatározott gazdasági reklámban a reklám szövegét, ideértve a jelmondatot (szlogent) is - a vállalkozás neve, megjelölése, illetve az árujelző kivételével -, magyar nyelven meg kell jeleníteni, függetlenül a közzététel módjától.

1. § (2) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmény teljesíthető úgy is, hogy - ugyanazon reklámban - az idegen nyelvű szövegen (szövegrészen) kívül annak magyar nyelvű megfelelőjét is megjelenítik, legalább ugyanolyan jól érzékelhetően, valamint legalább ugyanolyan méretben, mint az idegen nyelvű szöveget (szövegrészt).

1. § (3) A magyar nyelven kiadott sajtótermék idegen nyelvű részeiben, mellékletében vagy különkiadásában, valamint az idegen nyelvű rádió-, illetve televízióműsorban, továbbá azt közvetlenül megelőzően vagy követően közzétett reklámra az (1) bekezdésben foglalt követelményt nem kell alkalmazni.

2. § (1) Az üzlet feliratain az üzlet elnevezését - a vállalkozás neve, a vezérszó és az üzletben forgalmazott árura utaló árujelző kivételével -, valamint az üzletben, illetőleg az üzlet kirakatában a fogyasztók tájékoztatását szolgáló közleményeket magyar nyelven meg kell jeleníteni.

2. § (2) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmény teljesíthető úgy is, hogy ugyanazon feliraton az idegen nyelvű szövegen (szövegrészen) kívül annak magyar nyelvű megfelelőjét is megjelenítik, legalább ugyanolyan jól érzékelhetően, valamint legalább ugyanolyan méretben, mint az idegen nyelvű szöveget (szövegrészt).

Értelmező rendelkezés

5. § (1) E törvény alkalmazásában a meghonosodott idegen nyelvű kifejezések nem minősülnek idegen nyelvű szövegnek. Ha valamely idegen nyelvű kifejezés meghonosodottsága tekintetében vagy a magyar nyelvű szövegfordítás nyelvhelyességét illetően kétség merül fel, az eljáró hatóság beszerzi a Magyar Tudományos Akadémia elnöke által kijelölt tanácsadó testület szakvéleményét, melyhez kötve van.

5. § (2) E törvény alkalmazásában árujelző: a külön törvényben szabályozott védjegy és földrajzi árujelző, valamint minden más jellegzetes elnevezés vagy megjelölés, amelyről valamely vállalkozás áruját vagy szolgáltatását fel szokták ismerni, függetlenül attól, hogy az elnevezés vagy a megjelölés iparjogvédelmi oltalom alatt áll-e.

Magyar Reklámetikai Kódex vonatkozó pontjai:

https://mrsz.hu/cmsfiles/08/c1/Magyar_Reklametikai_Kodex_2015.pdf

6. Cikkely: Az anyanyelv védelme

(1) A reklám szövege nem jeleníthető meg oly módon, hogy az – akár összhatásában, akár idegen nyelvű elemek alkalmazásával – a magyar nyelv alapvető szabályait sértse.

(2) A jogszabályok szerint közzétehető idegen nyelvű reklámoknál a használt idegen nyelvet ugyanolyan védelem illeti meg, mint a magyar nyelvű reklámoknál a magyar nyelvet.

03 ÚTMUTATÓ - GYAKORI KÉRDÉSEK, PÉLDÁK, AJÁNLÁSOK

3.1 MIRE TERJED KI A SZABÁLYOZÁS?

- A magyar nyelven kiadott nyomtatott és online sajtótermékekben, magyar nyelvű rádió-, illetve televízióműsorban, továbbá szabadtéri (közterületi) reklámhordozón közzétett gazdasági reklámokra.
- Az üzletek felirataiban az üzlet elnevezését, valamint az üzletben, illetőleg az üzlet kirakatában a fogyasztók tájékoztatását szolgáló közleményeket magyar nyelven kell megjeleníteni.

3.2 MIRE NEM TERJED KI A SZABÁLYOZÁS?

- Nem vonatkozik az álláshirdetésekre – például a meghirdetett pozíció elnevezését a hirdetésben csak idegen nyelven (azaz magyar fordítás feltüntetése nélkül) is lehet publikálni pl. account manager / brand director. Az MRSZ ajánlása szerint azonban lehetőség szerint a pozíció magyar elnevezését használjuk pl. ügyfélkapcsolati vezető (menedzser) / márka igazgató.
- Nem vonatkozik a hirdető vállalkozás nevére, a reklámozott termék / szolgáltatás nevére, megjelölésére.
- Nem vonatkozik védjegyoltalomra bejelentett ill. bejegyzett szlogenekre, szövegekre.
- A termék csomagolásán elhelyezett szövegre.

3.3 A NYELVTÖRVÉNY VONATKOZIK A DIGITÁLIS TÉRBEN KÖZZÉTETT HIRDETÉSEKRE IS?

- Igen, ha magyar nyelvű online sajtótermékben, rádió-, illetve televízióműsorban kerül közzétételre a gazdasági reklám.

3.4 A NYELVTÖRVÉNY VONATKOZIK A SOCIAL MEDIA FELÜLETEKEN KÖZZÉTETT HIRDETÉSEKRE IS?

- Nem, kivéve akkor, ha a gazdasági reklám elsődlegesen magyar nyelvű online sajtótermékben lett közzétéve (beleértve a rádiók, televíziók és televízió műsorok online oldalait) és az ezeken a felületeken közzétett reklám kerül megosztásra közösségi média felületen is.

3.5 A NYELVTÖRVÉNY VONATKOZIK A SAJÁT SOCIAL MEDIA FELÜLETEKEN KÖZZÉTETT MÁRKATARTALMAKRA IS?

- Nem.

3.6 A NYELVTÖRVÉNY A SAJÁT MÁRKA / CÉG WEBOLDALON KÖZZÉTETT REKLÁMOKRA IS VONATKOZIK?

- Nem.

3.7 HOGYAN ALKALMAZANDÓ A KIVÉTEL A TERMÉKCSOMAGOLÁSRA, HA AZ REKLÁMBAN IS MEGJELNIK?

- Ebben az esetben sem kell a csomagoláson látható szöveget magyarul is megjelentetni. A reklámszövegben azonban az egyes kifejezések magyar megfelelőjét vagy azt is fel kell tüntetni.

3.8 CSAK MAGYARUL JELENHET MEG MINDEN SZÖVEG?

- Nem, az eredeti idegen nyelvű szöveg mellett ugyanakkora méretben és jól láthatóan kell a magyar nyelvű szöveget is elhelyezni.

3.9 MINDEN REKLÁMSZÖVEGRE VONATKOZIK A MAGYAR NYELVŰ MEGJELÉNÍTÉS KÖTELEZETTSÉGE?

- Igen, a szlogenre, fősorra, és minden reklámszövegre. (Kivétel természetesen a jogi védettséget élvező szöveg.)

3.10 REKLÁMFILMEK ESETÉBEN ELEGENDŐ A MAGYAR SZÖVEG FELIRATOZÁSA?

- Igen, ha az egyértelmű és jól követhető.

3.11 A REKLÁM SZÖVEGÉT IDEGEN NYELVŰ MAGYARORSZÁGON MEGJELENŐ SAJTÓTERMÉKBEN, RÁDIÓ ÉS TV-MŰSOROKBAN IS MEG KELL JELENÍTENI MAGYARUL?

- Nem. Az idegen nyelvű magyarországi sajtótermékek, rádiós és televíziós műsorokban (a műsorokat megelőző, az alatt futó vagy követő reklámblokkokban) közzétett reklámok esetében nem kell magyar nyelven is elérhetővé tenni a reklám szövegét és az idegen nyelvű szlogent, jelmondatot sem.

3.12 HOGYAN IGAZOLHATÓ A VÉDJEGYOLTALOM?

- A védjegyet nyilvántartó hatóság által kiadott védjegykirattal, illetve a nyilvántartásából lekérhető adatlappal.

<http://epub.hpo.hu/e-kutatas/?lang=HU>

<https://www.tmdn.org/tmview/welcome#/tmview>

3.13 HOGYAN KÜLÖNBÖZTETHETŐ MEG A VÉDJEGYOLTALOM NÉLKÜLI ÉS A VÉDJEGYOLTALOM ALATT ÁLLÓ SZLOGEN?

- Szerepel-e a megjelölés a védjegynyilvántartásban, mint oltalmat kérő megjelölés, illetve oltalmat kapott védjegy vagy sem.

3.14 HOL LEHET ENNEK UTÁNA JÁRNI (NYILVÁNTARTÁS)?

<http://epub.hpo.hu/e-kutatas/?lang=HU> ;

<https://www.tmdn.org/tmview/welcome#/tmview>

3.15 VAN-E OLYAN VÉDJEGYOLTALOM ALATT NEM ÁLLÓ ÁRUJELZŐ, AMI KIVÉTELT KÉPEZHET?

Felhívjuk a figyelmet, hogy az olyan árujelző, ami nem áll védjegyoltalom alatt, szintén képezhet kivételt a kötelező nyelvtörvényi előírások alól a Nyelvtörvény fent hivatkozott 5. § (2) bekezdése értelmében; a védjegyoltalom fennállta azonban jelentősen megkönnyíti a hirdetés reklámközvetevők általi befogadását – ez esetben ugyanis a piaci gyakorlat szerint nem szükséges annak további igazolása a közvétevő számára, hogy a kérdéses árujelző olyan jellegzetes elnevezés vagy megjelölés, amelyről a reklámozó áruját vagy szolgáltatását fel szokták ismerni.

3.16 A MÉDIA A BEFOGADÁS ELŐTT ELLENŐRIZHETI A VÉDJEGYOLTALOM MEGLÉTÉT? HA IGEN, HOGYAN?

- Lásd fenti 3.11 pont alatt.
- Javasoljuk kétség esetén a reklám-, és médiaügynökségeknek és a reklámot közvétevő médiának, hogy a védjegyoltalom alatt **nem** álló olyan idegen nyelvű árujelző használata esetében, ahol a reklámozó állítása szerint a Nyelvtörvény 5. § (2) bekezdése alapján nincs szükség annak magyar nyelvű megjelenítésére a reklámban, annak igazolására a megbízótól felelősségvállalási nyilatkozatot kérjenek be.
- Lásd még a fenti 3.14 pont alatt írt választ.

3.17 HOGYAN LEHET VÉDJEGYOLTALMAT KÉRNI?

- Attól függően, hogy nemzeti vagy az EU minden tagállamára kiterjedő védjegyoltalmat szeretnénk az adott megjelölésnek a használni kívánt áruosztály(ok)ban, azt a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál (SzTNH), illetve az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalánál (EUIPO) kell kérelmezni megfelelő díjazás ellenében. Amennyiben a megjelölés alkalmas arra, hogy védjegyoltalomban részesüljön, és bejegyzésre kerül, úgy a védjegyoltalom ideje a kérelem benyújtásának napjától számított 10 év, amely újabb 10 éves időszakokra meghosszabbítható.

További információ:

- <https://www.sztnh.gov.hu/hu/szakmai-oldalak/vedjegy>
- <https://euipo.europa.eu/ohimportal/hu/web/guest/trade-marks>

3.18 VITATOTT SZAVAK ESETÉBEN KIHEZ LEHET FORDULNI?

- Nyelvi kérdésben – azaz, hogy az adott idegen nyelvű kifejezés meghonosodott-e a magyar nyelvben vagy a magyar nyelvű szövegfordítás nyelvhelyességét illetően - a döntő szót a

Magyar Tudományos Akadémia elnöke által kijelölt testület mondja ki, melyet vita esetén a fogyasztóvédelmi hatóság keres meg. Javasoljuk minden esetben kizárólag a magyar nyelvben valóban, széles körben meghonosodott idegen nyelvű kifejezéseket, a szövegkörnyezetnek megfelelően, helyesen használni a reklámokban.

3.19 KI FELÜGYELI A TÖRVÉNY BETARTÁSÁT?

- A fogyasztóvédelmi hatóság – az illetékes kormányhivatalok.

3.20 A MAGYAR NYELVBEN MEGHONOSODOTT IDEGEN EREDETŰ SZAVAK ELFOGADHATÓK A REKLÁMOKBAN?

- Igen. Javasoljuk azonban, hogy a reklámozók törekedjenek arra, hogy az olyan szavakat, amelyeknek más a nyelvi eredete, de közkeletűvé vált ún, jövevényszavak, azokat írásmódjukban a magyar kiejtést tükröző formában használjuk pl. menedzser. Vagy kétség esetén lehetőség szerint annak magyar szinonimával való kiváltását javasoljuk.

3.21 HOGY BIZONYOSODHATUNK MEG RÓLA, HOGY AZ ADOT IDEGEN SZÓ, KIFEJEZÉS MEGHONOSODOTT AZ ADOTT NYELVBEN?

- Iránymutatást adhat az idegen szavak és kifejezések szótára: <https://idegen-szavak-szotara.hu/kereso/mta>
- Kérdéses esetben javasoljuk a Nyelvtudományi Kutatóközponthoz fordulni (<http://www.nytud.hu/>) hivatalos állásfoglalás, szakvélemény kérése esetén: <http://www.nytud.hu/dok/nyelvitan.html>

04 DEFINÍCIÓK

4.1 ÁRUJELZŐ

- Az árujelzők a Nyelvtörvény rendelkezéseinek alkalmazása tekintetében:
„5. § (2) E törvény alkalmazásában árujelző: a külön törvényben szabályozott védjegy és földrajzi árujelző, valamint minden más jellegzetes elnevezés vagy megjelölés, amelyről valamely vállalkozás áruját vagy szolgáltatását fel szokták ismerni, függetlenül attól, hogy az elnevezés vagy a megjelölés iparjogvédelmi oltalom alatt áll-e.”

4.2 VÉDJEGY

- A védjegy egyértelműen és pontosan ábrázolható, lajstromozott megjelölés, amely az egyes áruk és szolgáltatások azonosítására, mások áruitól, illetve szolgáltatásaitól való megkülönböztetésére szolgál. A védjegy mint árujelző elősegíti azt, hogy a fogyasztók megfelelően tájékozódhassanak a termékek és szolgáltatások kereskedelmi eredetéről.

- Megjelölés lehet különösen: szó, betű, szám, szóösszetétel (beleértve a személyneveket és a jelmondatokat); ábra (logó), sík- vagy térbeli alakzat; pozíciót ábrázoló megjelölés; mintázat; szín, színösszetétel; hang; mozgást ábrázoló megjelölés; multimédia (mozgást és hangot is tartalmazó) megjelölés; hologram; illetve ezek kombinációi. (Forrás: <https://www.sztneh.gov.hu/hu/mit-jelent/mi-a-vedjegy>)
- (A köznyelvben a védjegy helyett a márka, márkanév, logó szavakat is használják.)

4.3 IPARJOGVÉDELEM

- Az iparjogvédelem a műszaki jellegű szellemi alkotások, valamint az áruk és szolgáltatások megkülönböztetésére szolgáló megjelölések (árjelzők) jogi oltalmát biztosító jogintézmény.
- Az iparjogvédelem a polgári jog egyik sajátos részterülete, amelynek körébe a következő alkotásfajták tartoznak: a találmányok, a használati minták, a dizájnok (formatervezési minták), a növényfajták és a különböző árjelzők, úgymint a védjegyek és a földrajzi árjelzők. (Forrás: <https://www.sztneh.gov.hu/hu/mit-jelent/mire-terjed-ki-az-iparjogvedelem>)

4.4 VÉDJEGYOLTALOM

- A védjegy jogosultja számára tíz évre kizárólagos, meghatározott földrajzi területre vonatkozó használati jogot biztosít. A védjegyoltalom korlátlan alkalommal megújítható 10-10 éves időtartamokra.
- A védjegy jogosultjának kizárólagos joga van arra, hogy a védjegyét használja, illetőleg a védjegy használatára másnak engedélyt adjon. (Forrás: <https://www.sztneh.gov.hu/hu/mit-jelent/mi-a-vedjegy>)

A reklámokra vonatkozó valamennyi törvény és egyéb jogszabály megtalálható a Magyar Reklámszövetség honlapján:

<https://mrsz.hu/reklamjog/jogszabalyok>

További információ:

Fülöp Szilvia, főtitkár
fulop.szilvia@mrsz.hu
06 70 333 2555